

מ"ת 20-06-28487/06 - עמית אלמוג נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

מ"ת 20-06-28487 אלמוג (עוצר) נ' ישראל

לפני כבוד השופט ציון קאפק
מבקש
עמית אלמוג
ע"י ב"כ עזה"ד אורית חיון ודין כוכבי
נגד
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוז"ד שירי פרל
משיבה

החלטה

נגד המבקש הוגש כתוב אישום המיחס לו העבירות הבאות: רצח בנסיבות מוחמירות עבירה לפי סעיף 301א'(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ועבירה של פצעה בנסיבות מוחמירות עבירה לפי סעיף 334 יחד עם סעיף 335 לחוק.

בד בבד, התבקשה הארכת מעצרו עד תום הליכים.

ביום 15.06.2020 הורתה חברותי כבוד השופט בן אריה לפסיציאטר המחויז להגיש חוות דעת בדבר השירות של המבקש לעמוד לדין, וכן לאחריותו לביצוע המעשים.

אתמול, הוגש לי על ידי בא כוח המבקש בקשות דחויפות, שהרלוונטיות שבנה להחלטה זו הינה הסרת האיזוק מה המבקש במהלך ההסתכלות בבית החולים אברבנאל, וכן לאפשר לבקשתו לבצע שיחות טלפון מתוך בית החולים, זכות הננתונה לעצוריהם במעמדו.

אשר לשיחות הטלפון - יאמר מיד כי יש לדחות את הבקשה. נחה דעתם מהסביר שניtan מאת בא כוח המדינה, כי שעה שעצורים מתקשרים מבין כתלי בית המעצר, שיחותיהם מוקלטות וכן ניתן לנטר את השיחות. לדבריה, לא ניתן לעקב אחר תוכן של שיחות המבוצעות מבין כתלי בית החולים, ומשכך נדרש הסכמת ראש צוות החקירה לכל שיחה ושיחה.

בבואי להידרש לבקשה להסרת האיזוק, אני שם لنגד עיני את אלה: עובדות כתוב האישום, מכתבה של ד"ר שילד אשר

הגיע לאחר הדיון, המתווה הנורטטיבי והשיקולים הדריכים לשמש להחלטה זו.

עובדות כתוב האישום בנסיבות:

המבקש גמר אומר להמית את חברותו. לאחר שאחותו יצא מהדירה הוא נשכבר סמור לחברתו והמית אותה בחנייה.

סמור לאחר מכן, נטל סיכון והמתין לשובה של אמו לדירה בכוונה לגרום למותה בדקירות סכין.

משהגיעה האם לדירה הוא שאל אותה האם היא רוצה לראות את חברותו ישנה. אם הלכה לעבר החדר, המבקש הילך אחריה וబשלב זה לפת אותה בצווארה ומשהאם נפללה ארצתה הואذكر אותה בפניה ובפלג גופה העליון. האם נאבקה בבינה והתחננה על חייה. המבקש שעה לתחנוניה וחדל ממעשייו. האם נפצעה בפלג גופה העליון ובפניה.

בסמור לאחר מכן, צילם המבקש באמצעות מכשיר הטלפון את גופת המנוחה ואת עצמו כשהוא שר ומפזר שטרות כסף על גופתה. את התמונות והסרטון שלח לחברו באמצעות ה-"ואטספ".

המסגרת נורמטיבית

אשר לסמכות המשטרה לכבות עצור במקום ציבורי, ראה סעיף 9א' לחוק סדר הדין הפלילי (סמכות אכיפה - מעיצרים), התשנ"ז-1996 (להלן: "חוק המעיצרים")

"**עצור לא יהיה כבול במקום ציבורי אלא לפי הוראות אלה:**

(1) שוטר סבר כי קיים חשש סביר שהעצור עלול לעשות אחד מהלא:

(א) להימלט או לסייע לאחר להימלט;

(ב) לגרום נזק לגוף או לרכוש;

....

(2) העצור חשוד או שהוא נגדו כתוב אישום, בעבירה לפי הוראות סעיף 23(א)(5),
אלא אם כן סבר שבנסיבות העניין לא קיים חשש כאמור בפסקאות משנה (א)
עד (ד) של פסקה (1);

(3) המפקח הכללי של המשטרה יקבע סובי עצורים שכabilתם טעונה אישור של קצין
משטרה אף אם התקיימו לגביים הנسبות האמורות בפסקאות משנה (1) ו-(2);
קייטה לפי פסקה זו יכול שתיעשה בפקודות משטרת ישראל כהגדעתן בפקודת
המשטרה [נוסח חדש, התשל"א-1971, יכול שתיעשה בנהלים בידי המפקח הכללי
או בידי קצין משטרה שהוא הסמיכו לכך];

(4)

(5) לעניין סעיף זה, "מקום ציבורי" - מקום שלציבור או לחלק ממנו גישה אליו."

בהתאם זה יודגש, כי קיים הסדר חוקיקה גם בסעיף 11א' לפקודת בתיה הסורה.

במה שבסעיף 9א' לחוק המעצרים, קבע מחוקק המשנה הוראות לעניין האופן בו ינקטו אמצעי הריסון על ידי השוטר או הסוהר, לעניין זה ראה תקנה 18 לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תנאי החזקה במעצר), התשנ"ג-1997 (להלן: "תקנות המעצרים")

"(א) בסעיף זה -"

"שימוש בכוח" - לרבות שימוש באמצעות דםע וככילת העצור, בדרך שנΚבעה בפקודות;

"אמצעים נוספים" - לרבות רישום אזהרה בתיק של העצור או נקיטת אמצעי משמעת כאמור בתקנה 19.

(ב) היה לשוטר או לסוהר במקום מעצר יסוד סביר לחשש שעצור עומד להימלט או כי הוא עומד לגרום נזק לגוף או לרכוש או לפגוע בדרך אחרת במקום מעצר, רשאי להשתמש בכוח סביר כדי למנוע את הבריחה או גריםת הנזק או הפגיעה כאמור, ובלבד שהתקיימו גם כל אלה:

(1) לא ניתן להשיג את המטרה שלא על ידי שימוש בכוח;

(2) השימוש בכוח היה רק במידה הסבירה הנחוצה להשגת המטרה האמורה ולא יימשך לאחר שהושגה;

(3) אין שימוש בכוח כדי לסכן חי אדם.

אין כאמור בתקנת משנה זו כדי לגרוע מסמכותו של שוטר או סוהר על פי כל דין.

(ג) בטרם יעשה שימוש בכוח כלפי עצור על פי תקנה זו, יהירו השוטר או לסוהר כי הוא עומד לעשות שימוש בכוח, אלא אם כן מתן האזהרה יסכל את השותה שליטה שעשוה שימוש בכוח.

(ד) השתמש שוטר או סוהר בכוח כאמור בתקנה זו, ימסור על כך דין וחשבון בכתב למפקד מקום המעצר, ויפרט את העילה לשימוש בכוח ונסיבות השימוש בכוח.

(ה) היה צורך לנקט אמצעים נוספים לתוכלית כאמור בתקנת משנה (ב) או בכל מקרה של כבילת עצור, יובא העצור מיד בפני מפקד מקום המעצר כדי שיחליט בדבר השימוש באמצעות נוספים או בדבר כבילתו; לא ניתן מפקד מקום המעצר החלטה כאמור, אלא לאחר שניתן הזדמנות לעצור להשמיע טענותיו בעניין זה; ההחלטה כאמור תהיה מנומקת ובכתב.

האחריות על העצור מוטלת אפוא על המשטרה ושב"ס ולא על בית החולים.

העברת עצור לבית חולים פסיכיאטרי לשם בדיקת מצבו הנפשי תעשה עת שההתעורר חשד כי העצור לוקה בנפשו. הוайл ובענין זה הוגש נגד המבחן כתוב אישום, הבאתו לבית החולים לצורך הסתכלות נעשית על פי סעיף 15(ג) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991, זאת לשם בוחינת מצבו הנפשי בעת העמדתו לדין ובעת ביצוע העבירה.

להלן שיקולים נוספים, לבד משיקול המ██וכנות, הecessary להחלטה זו.

א. זכות עצורים לכבוד ושלמות הגוף - כבילהו של אדם, כל אדם, מעוררת תחושות קשות אצלו, כגון השפה, בושה וחוסר אונים. על כן, כבילה אדם לשעות רבות ומתרשכות ואף לימים ארוכים, עלולה לעלות כדי התעללות של ממש, קל וחומר כאשר מדובר בעצור בעל מצב נפשי פגיע. משום כך, אין חולק כי כבילהו של אדם מהויה פגעה חמורה בכבודו ובאותונומיה שלו על גופו.

ב. הדרדרות במצבו הנפשי של העצור וסיכון מטרת ההסתכלות - הויל והערכת מצבו הנפשי של העצור נעשית על סמך, בין היתר, התנהגותו, בוחן המצוות, סף גירוי ומצב רוחו ועוד,ברי שהפעלת אמצעי כפיה על דרך של כבילה לשעות רבות ומתרשכות עשוי אף להביא לכך החמרה במצבו הנפשי, ובכך לסכל את מטרת ההסתכלות.

ג. היתרון בהפעלת אמצעי ריסון על ידי גורמים רפואיים - להבדיל מהאופן שבו גורמי המשטרה ושב"ס מיישמים את החלטות כבילת העצור, כפי שנטען לעיל, הפעלת סמכות הכבילה על ידי גורמים רפואיים מידתיים ומטופרים יותר, בהתאם להוראות תקנות טיפול בחולי נפש.

ד. האם קיימים אמצעים מידתיים יותר שיש בהם בכך לאין את החשש המשيء להימלטות או מסוכנות מצד העצור - למעשה, למעט עילות של הימלטות גירימת נזק גוף, יתר עילות הכבילה המפורטות בסעיף 9א' לחוק המעיצרים אינן מתאימות לנסיבות בהן העצור נמצא בבית החולים לשם הסתכלות על מצבו הנפשי. יתרה מכך, אף ניתן לסייע את עילת גירימת נזק גוף, זאת מאחר וחשש שכזה איננו זר לצוות הרפואי, אשר בידו הכלים המתקיימים המיטבים לטיפול בסכנה הנש��ת מהמטופל.

ה. במידה ונקבע כי אמצעי הכבילה הכרחי בנסיבות העניין, האם ניתן לבצע באופן רפואי ופוגעני במידה הפשרתה האפשרית.

מן הכלל אל הפרט

ההחלטה אשר ניתנה הבוקר בדבר דחיתת הבקשה להסרת האיזוק מושתתת על מכלול הנתונים אשר באו בפניו.

1. מעובדות כתוב האישום מזדקרת ובולטת מסוכנות יוצאת לפועל. נראה כי המבחן תכנן צעדי בקפידה ופועל בקור רוח. מכאן גם כמה החשש כי התפרצויות אלימה תנboa לאחר שקט מודמה.

2. ביתר שאת יש לומר זאת גם לאור הרטון אשר הוצג בפני אודוט התחנוגות המבחן בחקירה במשטרה. המבחן נהג באלים והיה על החוקר להפעיל כוח סביר על מנת להשתלט עליו.

במכלול הנתונים עולה תמונה של אדם אלים ומסוכן. הדעת נתנת כי הוא מסוכן לזרות. במהלך הדיון הובא בפניי מידע כי המבחן מסוכן גם לעצמו. יש לזכור, כי השוטר המופקד עליו אינו חמוש ואין בידו כל אמצעי להשתלט על העצור

בעת הצורך.

- נתנו נספּ הקיים בפניינו פרק הזמן בו יהיה המבוקש איזוק בעת שהייתה בבית החולים, עד 10 ימים לערך.
3. עיני במכtabה של ד"ר שילד. המכתב מצביע על קושי ביצוע ההסתכבות בתנאים הללו, **אולם נעדרת ממנו הקביעה כי לא ניתן כלל לבצע ההסתכבות בתנאים הנוכחיים.**
4. בבחינת למעלה מן הדרוש - התבוננתי היום במשפחה המנוחה. אני סבור כי אין להוסיף מכואב וחרדות על המצב הקשה בו הם נתונים ממליא. לגבי דידם, המבוקש מצוי בבית חולים ויש חשש של ממש כי המבוקש יוכל להימלט ואף אפשר שנסה לפגוע בהם. הם זכאים לדעת כי המבוקש מצוי תחת שמירה קפנדית ולצורך זה אף נועד האיזוק בכל שעות היממה שעה שהמבקש מצוי בבית החולים.
5. נחה דעתך כי השוטרים השומרים על המבוקש אינם קשורים כלל ליחידה החוקרת, כפי שנטען על ידי בא כוח המבוקש. אני גם סגור ובטוח כי הפסיכיאטר המחויז יבצע ההסתכבות, לרבות השיחות עם המבוקש, בתנאים אשר יבטיחו את החיסון הרפואי.

העתק ההחלטה ישלח לצדים ולפסיכיאטר המחויז.

ניתנה היום, כ"ז סיון תש"פ, 18יוני 2020, בהעדר הצדדים.